

BLAÐAMANNAFÉLAG ÍSLANDS

Síðumúla 23 - 108 Reykjavík - Sími: 553 9155 - Bréfasími 553 9177
Netfang: bj@press.is - Heimasíða: <http://www.press.is>

Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8 til 10
150 Reykjavík

Alþingi
Erindi nr. P 133/604
komudagur 6.12.2006

Reykjavík 6. Desember 2006

Efni: Umsögn Bláamannafélags Ísland til laga um breytingar á útvarpslögum, samkeppnislögum og lögum um prentrétt.

Bláamannafélag Íslands þakkar tækifærið til þess að koma á framfæri athugasemdum við frumvarp til laga um breytingar á útvarpslögum, lögum um prentrétt og samkeppnislögum, þ.e. fjölmiðlafrumvarpið svonefnda.

Félagið lagðist gegn fyrri fjölmiðlafrumvörpum og lögum sbr. m.a. ályktun fjölmenns aðalfundar félagsins vorið 2004. Í ályktuninni var m.a. hvatt til málefnalegrar umræðu í samfélaginu um eignarhald á fjölmiðlum með mögulega lagasetningu í huga.

Frumvarpið sem nú hefur litið dagsins ljós er mun betur úr garði gert en fyrri frumvörp og er lagt fram í kjölfar mikillar umræðu, vinnu nefnda og skýrslu þverpólitískrar nefndar. Það er því í raun ekki líku saman að jafna, þegar borin er saman aðferðafræðin sem og frumvarpið sjálft nú við fyrri frumvörp.

Bláamannafélagið vill, eins og flest önnur samtök blaðamanna í Evrópu, tryggja að hér á landi sé fjölbreytni í efnistöðum og fjölmiðlafyrirtækjum, dreift eignarhald á fjölmiðlum, gæði í blaðamennsku og sjálfstæði á ritstjórnnum.

Í frumvarpinu kemur fram vilji til að ná þeim markmiðum. Þar eru þó einstök atriði sem BÍ gerir athugasemdir við.

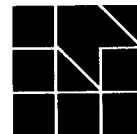
Í fyrsta lagi nefnir BÍ ákvæði um gagnsæi á fjölmiðlamarkaði. BÍ er hlynnt því að eignarhald á fjölmiðlum verði gert aðgengilegt til þess að almenningur geti tekið afstöðu til miðlanna með það í huga. Því telur BÍ að ákvæðið um gagnsæi sé ekki nógu skýrt í frumvarpinu. Í e-lið ákvæðisins er kveðið á um að nafn einstaklings eða eigenda fjölmiðilsins skuli birt á heimasíðu útvarpsréttarnefndar – ásamt öðrum upplýsingum. Á hinn bóginn er ekki kveðið á um það að upplýst verði hvernig eignarhaldið skiptist nákvæmlega milli eiganda miðilsins. Ekki er heldur kveðið á um það að breytingar á eigendasamsetningunni skuli birtar hið fyrsta. Þetta telur BÍ mikilvægt að laga.

Í öðru lagi nefnir BÍ ákvæði um ritstjórnarlegt sjálfstæði. BÍ er því hlynnt að settar verði reglur sem hafi ritstjórnarlegt sjálfstæði að markmiði. Þannig megi koma í geg fyrir óeðlileg afskipti eigenda eða annarra hagsmunahópa af störfum blaðamanna.

BLAÐAMANNAFÉLAG ÍSLANDS

Síðumúla 23 - 108 Reykjavík - Sími: 553 9155 - Bréfasími 553 9177

Netfang: bi@press.is - Heimasíða: <http://www.press.is>

STOFNAD 1897

Með því að kveða á um slíkar reglur í lögum er auk þess verið að ítreka vilja löggjafans til þess að styrkja fagleg markmið blaðamenskunnar.

BÍ hefur barist fyrir því í kjarasamningagerð á undanförunum árum að í samninga verði sett skilyrði áminningar og brottvikningar blaðamanna. BÍ telur að blaðamenn þurfi að búa við ákveðið starfsöryggi. Blaðamennska er vandasamt starf og blaðamenn þurfa gjarnan að skrifa um mál sem snerta ýmsa hagsmuni. Þeir eiga ekki að þurfa að óttast starfsmissi þótt stigið sé á einhverjar tær. Með reglum um skriflegar ástæður uppsagnar blaðamanna væri hægt að auka starfsöryggi, sem og fagmennsku, stéttarinnar.

Í ákvæðunum um ritstjórnarlegt sjálfstæði í frumvarpinu er talað um að reglurnar skuli samdar í samráði við starfsmenn fréttastofu og starfsmannafélag þeirra. Í því frumvarpi sem lagt var fram sl. vetur var hins vegar talað um stéttarfélag, þar sem nú er starfsmannafélag. BÍ mótmælir þessum breytingum. Starfsmannafélög hafa haft allt annað hlutverk á fjölmiðlum og reyndar víðar en að gæta faglegra hagsmuna og grundvallarsjónarmiða. Fagfélag blaða- og fréttamanna, Blaðamannafélagið, gerir það hins vegar. Aðkoma fagfélags að reglunum er því mun líklegra til þess að styrkja reglur um ritstjórnarlegt sjálfstæði en hitt. Því er mjög mikilvægt að sett verði inn orðið: fagfélag í stað orðsins: stéttarfélag.

Í a- lið ákvæðanna um ritstjórnarlegt sjálfstæði er talað um stjórnendur fréttastofu og dagskrárstefnu í breytingunum á útvarpslögum og ritstjóra og ritstjórnarstefnu í breytingunum á lögum um prentrétt. Í breytingunum á útvarpslögum er talað um: starfsskilyrði stjórnenda fréttastofu og fréttamanna við að framfylgja dagskrárstefnu útvarpsstöðvarinnar. Í breytingunum á lögum um prentrétt er talað um: starfsskilyrði ritstjóra og fréttamanna við að framfylgja ritstjórnarstefnu dagblaðsins.

BÍ leggur til að greinarnar orðist svo: Starfsskilyrði stjórnenda fréttastofu (ritstjóra og annarra yfirmanna) og blaða- og fréttamanna við að framfylgja ritstjórnarstefnu útvarpsstöðvarinnar (blaðsins) í samræmi við almennar faglegar siðareglur blaða – og fréttamanna.

Í þriðja lagi nefnir BÍ ákvæðin um útvarpsréttarnefnd. Samkvæmt frumvarpinu breytist hlutverk hennar frá því sem verið hefur. BÍ telur ekki ástæðu til að amast við því að einhver haldi utan um fjölmiðlamarkaðinn. Eðlilegra væri þó að gefa aðilanum nýtt nafn, t.d. Fjölmiðlastofnun eða Fjölmiðlaskoðun Íslands.

Fulltrúar BÍ eru tilbúnir til þess að mæta á fund menntamálanefndar Alþingis til að útskýra frekar sjónarmið félagsins, ef óskað er.

Virðingarfyllst,

Fyrirhönd stjórnar Blaðamannafélags Íslands

Hjálmar Jónsson, framkvæmdastjóri